

Rīgas brīvostas Attīstības programmas Vides pārskats Pielikumi

2009 - 2018

BMT Transport Solutions GmbH

SIA "NK konsultāciju birojs"

Pasūtītājs: Rīgas brīvostas pārvalde

Saturs

A.	Starptautiskās konvencijas	4
B.	Pārskats par ostas darbībai saistošajiem vides pārvaldības normatīvajiem aktiem	6
B.1.	Ietekmju novērtēšana un sabiedrības iesaiste	6
B.2.	Vides aizsardzība	6
B.3.	Aizsargājamās teritorijas un bioloģiskā daudzveidība.....	8
B.4.	Kultūrvēsturiskais mantojums.....	9
C.	Ostas pievedceļu un termināļu projekti.....	10
C.1.	Ostas pieejas infrastruktūras attīstība.....	10
C.2.	Ostas termināļu attīstība.....	12
D.	Dabas liegums „Vecdaugava”	14

A. Starptautiskās konvencijas

Latvija ir parakstījusi un ratificējusi vairākas starptautiskas konvencijas vides aizsardzības un sabiedrības dalības stratēģiskos lēmumu pieņemšanas procesos jomās. Zemāk dotas saistošās starptautiskās konvencijas, ko Latvija ir ratificējusi:

„Konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos”, Ženēva, 1979. gads; LR Saeima ratificējusi 1994. gadā.

1992. gada 9. maija ANO „Vispārējā konvencija par klimata izmaiņām”; LR Saeima ratificējusi 1995. gadā.

„Par ozona slāņa aizsardzību”, Vīne, 1985. gads; LR Saeima ratificējusi 1995. gadā.

„Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību”, Helsinki, 1974., 1992. gads; LR Saeima ratificējusi 1994. gadā.

„Konvencija par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu”, Helsinki; LR Saeima ratificējusi 2003. gadā.

„Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem”, Londona, 1973. gads; LR Saeima ratificējusi 1993. gadā.

„Konvencija par rūpniecisko avāriju pārrobežu iedarbību”, Helsinki, 1992. gads; LR Saeima ratificējusi 2004. gadā.

„Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu”, Bāzele, 1989. gads; LR Saeima ratificējusi 1992. gadā.

„Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā”, Espo, 1991. gads; LR Saeima ratificējusi 1991. gadā.

„Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”, Orhūsa, 1998.gads; LR Saeima ratificējusi 1998. gadā.

„Latvijas Republikas un Eiropas Kopienas līgums par Latvijas Republikas dalību Eiropas Vides aģentūrā un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklā un Sarunu protokols”; LR Saeima ratificējusi 2001. gadā.

„Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem”, Stokholma, 2001. gads; LR Saeima ratificējusi 2004. gadā.

„Roterdamas konvencija par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem”, Roterdama (10.09.1998.); LR Saeima ratificējusi 2003. gadā.

„Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”, Ramsāre, 1971. gads; LR Saeima ratificējusi 1995. gadā.

UNESCO Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, 1972. gads; LR Saeima ratificējusi 1997. gadā.

„Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām” (CITES), Vašingtona, 1973.gads; LR Saeima ratificējusi 1996. gadā.

„Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību” (Bernes konvencija), Berne, 1979. gads; LR Saeima ratificējusi 2001. gadā.

„Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību” (Bonnas konvencija), Bonna, 1979. gads; LR Saeima ratificējusi 1999. gadā.

„Līgums par sikspārņu aizsardzību Eiropā”, Londona, 1991. gads; LR Saeima ratificējusi 2003. gadā.

„Līgums par Āfrikas – Eirāzijas migrējošo ūdensputnu aizsardzību”, Hāga, 1995. gads; LR Saeima ratificējusi 2005. gadā.

„Konvencija par bioloģisko daudzveidību” (Riodežaneiro konvencija); Riodežaneiro, 1992.gads; LR Saeima ratificējusi 1995. gadā.

B. Pārskats par ostas darbībai saistošajiem vides pārvaldības normatīvajiem aktiem

Vides aizsardzība ir valstiska prioritāte, kas ietverta LR Satversmē:

“Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu”.

Atsauce uz šo punktu ir ietverta vairākos LR normatīvajos aktos. Kopš neatkarības atgūšanas, Latvija ir parakstījusi vairākas starptautiskas konvencijas vides aizsardzības jomā un Latvijai saistošo ratificēto konvenciju saraksts dots Pielikumā C. Starptautisko konvenciju prasības ir iestrādātas Latvijas normatīvajos aktos un, Latvijai pievienojoties ES 2004. gadā, Latvijas normatīvajos aktos tika iestrādātas ES direktīvu normas.

B.1. Ietekmju novērtēšana un sabiedrības iesaiste

Par ietekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā) likumā noteikta procedūra, kas veicama, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos. Likuma mērķis ir novērst vai samazināt fizisko un juridisko personu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.

MK noteikumi Nr. 157 (23.03.2004.) par SIVN izstrādes kārtību noteiktiem plānošanas dokumentiem. Cita starpā Noteikumos aprakstīta vispārīga SIVN izstrādes kārtība, plānošanas dokumentu veidi, kam nepieciešams SIVN, kārtība, kādā veicamas konsultācijas ar iesaistītajām pusēm un sabiedrību, kā arī vides pārskatā iekļaujamā informācija. Turklāt MK noteikumi paredz, ka ir jāinformē iedzīvotāji par plānošanas dokumenta apstiprināšanu un nosaka, ka tiek veikts plānošanas dokumenta īstenošanas monitorings.

B.2. Vides aizsardzība

Šajā apakšnodaļā sniegts galveno piemērojamo normatīvo aktu apraksts kopsavilkuma veidā. Kur nepieciešams, sniegts īss kopsavilkums *slīprakstā* par šī likuma saistību un piemērojamību Attīstības programmai.

Vides aizsardzības likumā (02.11.2006.; pēdējie grozījumi veikti 2008. gadā) noteikti vides aizsardzības principi, tai skaitā arī ‘piesārņotājs maksā’ princips, kas plaši lietots ES. Likuma mērķis ir nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Likumā noteiktas vides aizsardzības, pieejas vides informācijai, IVN un SIVN izstrādes nepieciešamības prasības, kā arī iesaistīto pušu pienākumi un tiesības, tostarp – Ministru kabineta, Vides ministrijas, pašvaldību un sabiedrības locekļu.

Ūdens apsaimniekošanas likumā (10.16.2002.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā) iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā. Likuma mērķis ir virszemes, pārejas, piekrastes un pazemes ūdeņu aizsardzība, novēršot piesārņojumu, nodrošinot ilgtspējīgu ūdens resursu lietošanu, nodrošina ūdens vides aizsardzību, ekosistēmu stāvokļa uzlabošanu un nodrošina ietekmju mazināšanu pret applūšanu vai izkalšanu. **MK noteikumi Nr. 858** (19.10.2004.) nosaka virszemes ūdeņu apsaimniekošanu, virszemes ūdensobjektu klasifikāciju, virszemes ūdeņu kvalitātes kritērijus un pieļaujamo antropogēno slodzi. Lai sagatavotu upju baseinu apsaimniekošanas plānu, Valsts ģeoloģijas dienesta teritoriālās struktūrvienības nosaka katra ūdensobjekta tipu, nosaka virszemes ūdeņu antropogēno slodzi un virszemes ūdeņu augstas, labas un vidējas kvalitātes kritērijus.

Saistība: Attīstības programma jāizstrādā saskaņā ar Daugavas baseina apsaimniekošanas plānu, lai novērstu neatbilstības.

MK noteikumi Nr. 588 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” (21.10.2003.; pēdējie grozījumi veikti 2006. gadā). Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes Direktīvas 96/62/EK par apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību. Noteikumi nosaka dažādu piesārņotāju, piemēram, CO, NOx, benzola, PM₁₀ un smago metālu, pieļaujamās robežvērtības.

Likumā „Par piesārņojumu” (15.03.2001.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā) iekļautas dažādas ES tiesību normas. Likuma mērķis ir novērst vai mazināt piesārņojuma dēļ cilvēku veselībai, īpašumam un videi nodarīto kaitējumu, kā arī samazināt emisijas augsnē, ūdenī un gaisā, samazināt vides trokšņa iedarbību uz cilvēkiem un samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas.

Saistība: Attīstības programma jāizstrādā saskaņā ar pieļaujamajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, ņemot vērā arī sagaidāmās emisijas augsnē un ūdeņos.

MK noteikumi Nr. 118 (12.03.2002.; pēdējie grozījumi veikti 2008. gadā) „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” nosaka kvalitātes normatīvus virszemes un pazemes ūdeņiem, to skaitā prioritārajiem zivju ūdeņiem un nosaka bīstamu vielu, piemēram, metālu un naftas produktu savienojumu, koncentrācijas robežlielumus. **MK noteikumi Nr. 34** (22.01.2002.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā) „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” nosaka notekūdeņu emisijas virszemes ūdensobjektos robežvērtības. Šie noteikumi attiecas uz visu veidu ūdeņiem – virszemes un pazemes.

Saistība: Notekūdeņu piesārņojuma apjoms, saistībā ar rūpniecisko darbību, kas ietvertas Attīstības programmā, rezultātā, nedrīkst pārsniegt noteiktās robežvērtības.

MK noteikumi Nr. 626 (27.07.2004.) nosaka rūpnieciskās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodes.

Saistība: Attīstības programmas izstrādē jāņem vērā rūpnieciskās darbības (ieskaitot dzelzceļa satiksmi) teritoriju attālums līdz dzīvojamiem rajoniem un potenciālās ietekmes uz cilvēku veselību.

MK noteikumos Nr. 597 (13.07.2004.; pēdējie grozījumi veikti 2006. gadā) iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/49/EK par to, kā novērtēt un pārvaldīt troksni vidē, nosaka kā novērst jebkādu negatīvu ietekmi (mazināšana), kā arī pieļaujamās robežvērtības. Direktīvā iekļauti konkrēti trokšņu emisijas avoti, piemēram, autotransports, dzelzceļa satiksme, gaisa kuģu satiksme un rūpniecības iekārtas. MK noteikumi nosaka pieļaujamās robežvērtības.

Saistība: Attīstības programmas izstrādē jāņem vērā pieļaujamās trokšņu robežvērtības.

Atkritumu apsaimniekošanas likumā (14.12.2000.; pēdējie grozījumi veikti 2008. gadā) iekļautas tiesību normas, kas izriet no divām galvenajām EK direktīvām par atkritumu apsaimniekošanu. Likumā klasificēti atkritumu veidi un noteiktas atkritumu apsaimniekošanas atbildības. Atkritumu apsaimniekošanas jomā pastāv vairāki MK noteikumi: **MK noteikumi Nr. 455** (08.10.2002.) nosaka kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtību un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtību (kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plāns).

Saistība: Attīstības programmas izstrādē jāanalizē ietekmes, kas saistītas ar pieaugošo kuģu atkritumu apjomu, kas palielinās līdz ar pieaugošo pārvadājumu biežumu.

MK noteikumi Nr. 985 (30.11.2004.) nosaka atkritumu klasifikatoru un īpašības, kuras padara atkritumus bīstamus un **MK noteikumi Nr. 529** (18.12.2001) nosaka kārtību, kādā apsaimniekojami atsevišķu veidu bīstamie atkritumi - polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturoši atkritumi, naftas produktu atkritumi u.c. Piemēram, polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošus atkritumus aizliegts sadedzināt uz kuģiem, kā arī aizliegts ievadīt naftas produktu atkritumus ūdenstilpēs.

Saistība: Attīstības programmas izstrādē jāņem vērā perspektīvās Attīstības programmā ietverta darbību radītās ietekmes saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu, tostarp bīstamo atkritumu apsaimniekošanu.

MK noteikumi Nr. 199 (14.03.2006.) nosaka prasības, kas jāievēro attiecībā uz bīstamo un piesārņojošo kravu apriti un to kontroli ostās (kravu iekraušanas vai izkraušanas operācijas). VAS „Latvijas jūras administrācija” veic vispārēju pārraudzību attiecībā uz šo noteikumu ievērošanu ostās, bet RBP veic vispārēju pārraudzību tās teritorijā.

Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā (31.10.2002.; pēdējie grozījumi veikti 2008. gadā) iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem. Tas nosaka piesārņojuma no kuģiem standartu un nodrošina atbilstošu soda sankciju piemērošanu vainīgajiem par piesārņoto ūdeņu novadi, kā arī nosaka avārijas seku likvidēšanas kārtību jūrā.

Likums par ostām (22.06.1994.; pēdējie grozījumi veikti 2005. gadā) nosaka, ka ostu pārvaldes (šajā gadījumā – RBP) kontrolē ostas teritorijas aizsardzību pret piesārņojumu, nodrošina ostas jūras un sauszemes teritorijā radušos piesārņojuma seku likvidēšanu un organizē kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanu. RBP savas kompetences ietvaros kontrolē ostas darbības atbilstību normatīvajiem aktiem un ostas politikas plānošanas dokumentos ietvertajiem noteikumiem.

B.3. Aizsargājamās teritorijas un bioloģiskā daudzveidība

Latvijā spēkā ir vairāki likumi aizsargājamo teritoriju un bioloģiskās daudzveidības jomā. Svarīgs ir likums „**Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām**” (02.03.1993.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā), kas nosaka šādu teritoriju izveidošanu, saglabāšanu un uzturēšanu. **Sugu un biotopu aizsardzības likums** (16.03.2000.; pēdējie grozījumi veikti 2006. gadā) nodrošina sugu un biotopu aizsardzību un nepieciešamo pasākumu veikšanu, saskaņā ar ekonomiskās attīstības un dabas aizsardzības aspektiem.

Vairākos MK noteikumos iekļauti aizsargājamo sugu un biotopu saraksti, piemēram: **MK noteikumi Nr. 396** (14.11. 2000.; pēdējie grozījumi veikti 2004. gadā) **MK noteikumi Nr. 421** (05.12.2000.; pēdējie grozījumi veikti 2009. gadā) par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu un **MK noteikumi Nr. 153** (21.02.2006.) par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu. **MK noteikumi Nr. 45** (02.02.2001.; pēdējie grozījumi veikti 2005. gadā) nosaka mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumus. **MK noteikumi Nr. 415** (22.07.2004.; pēdējie grozījumi veikti 2007. gadā) nosaka ĪADT aizsardzību un aizliegtās rīcības šādās teritorijās.

Likums „**Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām**” ir īpaši nozīmīgs, jo tajā ietvertas tiesību normas, kas izriet no divām galvenajām ES direktīvām attiecībā uz Natura 2000 teritorijām:

- **Eiropas Padomes direktīva 92/43/EEK** par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību;
- **Eiropas Padomes direktīvas 79/409/EEK** par savvaļas putnu aizsardzību.

Biotopu direktīvas (92/43/EEK) galvenais mērķis ir sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas faunu un floru ES dalībvalstu teritorijās, savukārt Putnu direktīva (79/409/EEK) attiecas uz visu savvaļas putnu sugu aizsardzību, kas sastopamas to dalībvalstu Eiropas teritorijā, uz kurām attiecas Līgums. Tajā atrunāta šo sugu aizsardzība, pārzināšana un uzraudzīšana. Putnu sugām, kuras minētas 1. pielikumā, papildus regulāri sastopamajām migrējošajām sugām, jāpiemēro īpaši dzīvotņu aizsardzības pasākumi.

Šo direktīvu mērķi kopumā ir sasniegti, izveidojot ĪADT saskaņā ar dalībvalstu normatīvajiem aktiem un šo direktīvu ietvaros, tādējādi izveidojot Natura 2000 teritoriju tīklu. Putnu direktīva ietver prasību dalībvalstīm veikt attiecīgus pasākumus, lai nepieļautu biotopu stāvokļa pasliktināšanos teritorijās, kuras ir aizsargājamās saskaņā ar minēto direktīvu, kā arī novērst putnu sugu traucēšana teritorijās, kas izveidotas to aizsardzībai.

Likums „**Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām**” nosaka, ka paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē aizsargājamās dabas teritorijas integritāti. Paredzētajai darbībai vai plānošanas dokumentam, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību

vai plānošanas dokumentu var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju, veic ietekmes uz vidi novērtējumu. Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija ir jebkura aizsargājamā teritorija, kas ir sabiedrībai vērtīga teritorija un kas saskaņota starp Eiropas Komisiju (EK) un Latvijas valdību.

Paredzētā darbība vai plānošanas dokuments var tikt ieviests tikai tādā gadījumā, ja netiek konstatēta negatīva ietekme uz 'Eiropas nozīmes dabas teritorijas' integritāti. Ja saskaņā ar IVN rezultātiem paredzētās darbības īstenošana negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju, kompetentā institūcija var atļaut paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta ieviešanu tiek tādā gadījumā, ja tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai.

Lai nodrošinātu aizsargājamo teritoriju tīkla kopējo integritāti, šādos gadījumos ieviešami kompensācijas pasākumi.

Saistība: Attīstības programmā jāanalizē potenciālās ietekmes uz ĪADT, jo īpaši – uz Natura 2000 teritorijām, uz teritorijām, kurās konstatētas aizsargājamās sugas un biotopi, kā arī uz mikroliegumiem.

B.4. Kultūrvēsturiskais mantojums

Likumā „**Par kultūras pieminekļu aizsardzību**” (12.02.1992.; pēdējie grozījumi veikti 2008. gadā) nosaka kultūras pieminekļu aizsardzības nosacījumus, to definīciju un nodrošina kultūrvēsturiskā mantojuma pieminekļu izmantošanu, aizsardzību un apsaimniekošanu. **MK noteikumi Nr. 474** (26.08.2003.) „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” nosaka ierobežojumu un prasības attiecībā uz ekonomisko darbību, zemes transformācijas pasākumiem ap kultūras pieminekļiem un kultūras pieminekļu izmaiņšanu, kā arī aktivitātēm to aizsardzības zonā.

Svarīga ir 1972. gada **UNESCO Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību**, kas nosaka pamatprincipus nacionāla līmeņa kultūrvēsturiskā mantojuma objektu politikas plānošanas izstrādei un kārtību, kādā izveido 'pasaules kultūras mantojuma vietu' sarakstu.

C. Ostas pievedceļu un termināļu projekti

C.1. Ostas pieejas infrastruktūras attīstība

Projekts AI1: Jauna dzelzceļa tilta būvniecība, auto un dzelzceļa pievedceļu infrastruktūras rekonstrukcija Kundziņsalā

Lai uzlabotu pašreizējos dzelzceļa pievedceļus *Kundziņsalai*, tiks veikta moderna dzelzceļa pievedceļa būvniecība no *Sarkandaugavas* kanāla līdz *Kundziņsalas* dzelzceļa ceļam Nr. 401. Šis projekts tiks realizēts paralēli jaunā konteineru termināļa būvniecībai *Kundziņsalā* (skatīt projektu PT3 nodaļā 7.4). Būvniecības un rekonstrukcijas darbi ietver dzelzceļa tilta būvniecību un pilnībā aprīkota dzelzceļa pievedceļa izveidi, lai nodrošinātu pietiekamu dzelzceļa infrastruktūras kapacitāti paredzētajiem konteineru termināļu kravu apgrozījumam. Paredzēts, ka iepriekšminētie dzelzceļa infrastruktūras uzlabojumi palielinās tās kapacitāti par 5 miljoniem tonnu gadā.

Vienlaicīgi notiks arī esošo dzelzceļa un auto pievedceļu atjaunošanas darbi, lai uzlabotu to stāvokli un palielinātu caurlaides spēju. Tāpat arī nepieciešams izveidot auto pievedceļu jaunajam terminālam (projekts PT3, nodaļā 7.4). Šo apakš projektu detaļas tiks precizētas tālākās plānošanas un projektēšanas laikā.

Projekta realizācija ir plānota no 2009. līdz 2013.gadam, kopējās plānotās izmaksas – 7 000 000 Ls (10 000 000 EUR)

Projekts AI2: Pieejas kanāla kuģu ienākšanai Rīgas ostā rekonstrukcija

Projekts “Pieejas kanāla kuģu ienākšanai Rīgas ostā rekonstrukcija” ir nepieciešams, lai nodrošinātu lieltonnāžas kuģu (līdz 130 000 *dwt* *Aframax* klases tankkuģu un 175 000 *dwt* kravas kuģu) ienākšanu un apkalpošanu Rīgas ostā (skatīt Nodaļu 7.5).

Rīgas ostas galvenā kuģu ceļa padziļināšanas darbus tiek plānots veikt vairākās kārtās, padziļinot kuģu ceļu pakāpeniski ņemot vērā pieprasījumu un ekonomisko pamatojumu. Šobrīd noris tehniskā izpēte un projektēšanas darbi.

Kuģu ceļa padziļināšanas rezultātā vairākām piestātnēm un krasta nostiprinājumiem būs jāveic rekonstrukcijas darbi. Precīzāks darbu apjoms tiks definēts pēc padziļināšanas darbu tehniskā projekta izstrādāšanas.

Projekts AI3: Austrumu un Rietumu molu rekonstrukcija

Rīgas brīvosta ir identificējusi nepieciešamību veikt austrumu un rietumu molu rekonstrukciju. Uz šo brīdi ir veiktas dažādas izpētes (inženiertehniskās, ģeoloģiskās, topogrāfiskās), kā arī ir izstrādāts Austrumu un Rietumu mola rekonstrukcijas tehniskais projekts.

Molu atjaunošanas darbus paredzēts veikt laikā no 2012. līdz 2015.gadam, to plānotās izmaksas tiek lēstas 28 000 000 Ls (40 000 000 EUR) apmērā.

Darbība AI4: Dažādi papildus infrastruktūras rekonstrukcijas un uzlabošanas pasākumi

Bez iepriekš definētajiem infrastruktūras projektiem, Attīstības programmas plānošanas periodā RBP, termināļu operatori u.c. ieinteresētās puses plāno realizēt arī citus infrastruktūras projektus, kas dotajā brīdī atrodas priekšizpētes vai sagatavošanas stadijās. Šie projekti ir (bet neaprobežojas ar):

- Izpētes veikšana par Rietumu molam piegulošās teritorijas attīstīšanas iespējām atbilstoši Rīgas brīvostas attīstības programmā 1996.-2010.gadam noteiktajiem uzdevumiem;
- Jaunu teritoriju izveidošana, aizberot mazos baseinus, tiklīdz tam rodas ekonomiski pamatota nepieciešamība. Potenciālās uzbēršanas vietas ir identificētas Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018.gadam (skatīt 9.nodaļu). Plānotais realizācijas laiks - no 2012. līdz 2018.gadam;
- Piestātņu kordona līnijas koncepcijas izstrāde (labajam un kreisajam krastam). Koncepcijas izstrādes termiņš: 2012.gads, plānotās izmaksas: 250 000 Ls (355 000 EUR);

- Krievu salas infrastruktūras auto un dzelzceļa pievedceļu attīstīšana (Projekts PT1, Nodaļa 7.4);
- Termināļu un citu Brīvostas teritorijā darbošos uzņēmumu realizējamie dzelzceļa un auto pievedceļu attīstības projekti;
- RBP realizējamiem auto un dzelzceļa pievedceļu projekti (ņemot vērā vajadzības);
- Piestātņu būvniecība/rekonstrukcija, ko finansē RBP vai brīvostas teritorijā esošie termināļi (gadījumos, kad tas nepieciešams).

C.2. Ostas termināļu attīstība

Projekts PT1: Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra

Saskaņā ar tehniski ekonomisko pamatojumu¹, Krievu salā tiek plānots attīstīt jaunas teritorijas beramkravu un ģenerālkraavu termināļiem, nodrošinot lielākas apstrādes platības.

Visa attīstībai paredzētā teritorija ir 65 ha liela un tajā tiks izveidota kopā 1780 m gara piestātņu līnija, kas tiks sadalīta kopā 7 piestātnēs:

- 4 piestātnes (kopā 1180 m) paredzētas beramkravu pārkraušanai (akmeņogles, dzelzs rūda, u.c.). Plānotais piestātņu dziļums līdz -15 metriem;
- 3 piestātnes (kopā 580 m) paredzētas ģenerālkraavu pārkraušanai. Plānotais piestātņu dziļums līdz -12 metriem.

Projektu plānots pabeigt 2012.gadā.

Plānotās izmaksas: 111 692 000 Ls (159 560 000 EUR)

Projekts PT2: Jauna RoPAX un kruīza kuģu termināļa attīstīšana

RBP pašlaik izstrādā tehniski ekonomisko pamatojumu un tehnisko projektu jauna RoPax un kruīza kuģu termināļa būvniecībai Eksportostā.

Projekta realizācijas laiks: līdz 2017.gadam.

Plānotās izmaksas: 35 000 000 Ls (50 000 000 EUR)

Projekts PT3: Nacionālais Konteineru Terminālis (NKT)

Projekts paredz konteineru termināļa būvniecību *Kundziņsalā*, kas tiks realizēts pēc zemes uzskalošanas darbu pabeigšanas (realizē RBP). Pēc pabeigšanas konteineru termināļa jauda būs 850 000 TEU un 500 000 transportlīdzekļa vienības gadā.

Būvniecība paredzēta četros posmos laika periodā no 2009. līdz 2021.gadam un ietvers šādas darbības:

- jaunu piestātņu būvniecība;
- krasta nostiprināšanas darbi;
- kravas laukumu asfaltēšana;
- ofisu un noliktavu ēku būvniecība;
- elektrības, ūdens un kanalizācijas ievilkšana;
- uzlabota dzelzceļa un auto ceļu infrastruktūra;
- pārkraušanas tehnikas uzstādīšana.

Projekts PT4: Baltic Oil Terminal

SIA „Baltic Oil Terminal” plāno būvēt jaunu naftas termināli Daugavas grīvas ziemeļkrastā, paralēli attīstot dzelzceļa infrastruktūru gan pašā terminālā, gan ārpus tā. Terminālis atrodas ostas rūpnieciskajā zonā, blakus Bolderājas kuģu remonta rūpnīcai.

SIA „Baltic Oil Terminal” sagatavojusi termināļa attīstības koncepciju un ir uzsākta IVN procedūra. Būvniecību paredzēts uzsākt 2010.gadā un pabeigt 2013.gadā. Rezervuāru ietilpība paredzēta 370 000m³, savukārt kopējā termināļa platība paredzēta 27 ha. Saskaņā ar SIA „Baltic Oil Terminal” sniegto informāciju, tiks būvēti apmēram 37 atsevišķi naftas uzglabāšanas rezervuāri.

Projekts PT5: Sašķidrinātās dabas gāzes (SDG²) Terminālis

SIA „Energo SG” plāno būvēt jaunu SDG termināli Mangaļsalā. Plānots, ka SDG terminālis aizņems 34 ha lielu teritoriju. Plānotā termināļa ietilpība ir 1,500,000 tonnas SDG/gadā.

¹ *Vides Projekti, Valsts Ltd: Krievu salas infrastruktūras attīstība ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra – Tehniski ekonomiskais pamatojums, Februāris 2009*

² *Liquified Natural Gas*

Plānots, ka SDG terminālis ietvers šādu infrastruktūru:

- tankkuģa piestātņi ar izkraušanas aprīkojumu,
- SDG uzglabāšanas infrastruktūru,
- regazifikācijas rūpnīcu,
- infrastruktūru, kas savieno termināli ar centralizēto gāzes tīklu.

Projekts PT6: Biodegvielas rūpnīca

SIA „JP Termināls” plāno attīstīt jaunu biodegvielas ražotni un pārkraušanas termināli Krēmeru-Voleru rajonā 18,1 ha lielā teritorijā.

Projektā ietilpst bio-etanola ražošanas un jaukšanas rūpnīcas būvniecība. Galvenās ražošanas izejvielas būs graudi, melase, spirti un naftas produkti, kas tiks importēti pa jūru vai dzelzceļu.

Plānotā termināļa jauda ir 1.5 miljonu tonnu biodegvielas gadā. Plānots izbūvēt cauruļvadu no termināļa līdz piestātnei, gatavās produkcijas eksporta nodrošināšanai pa jūru.

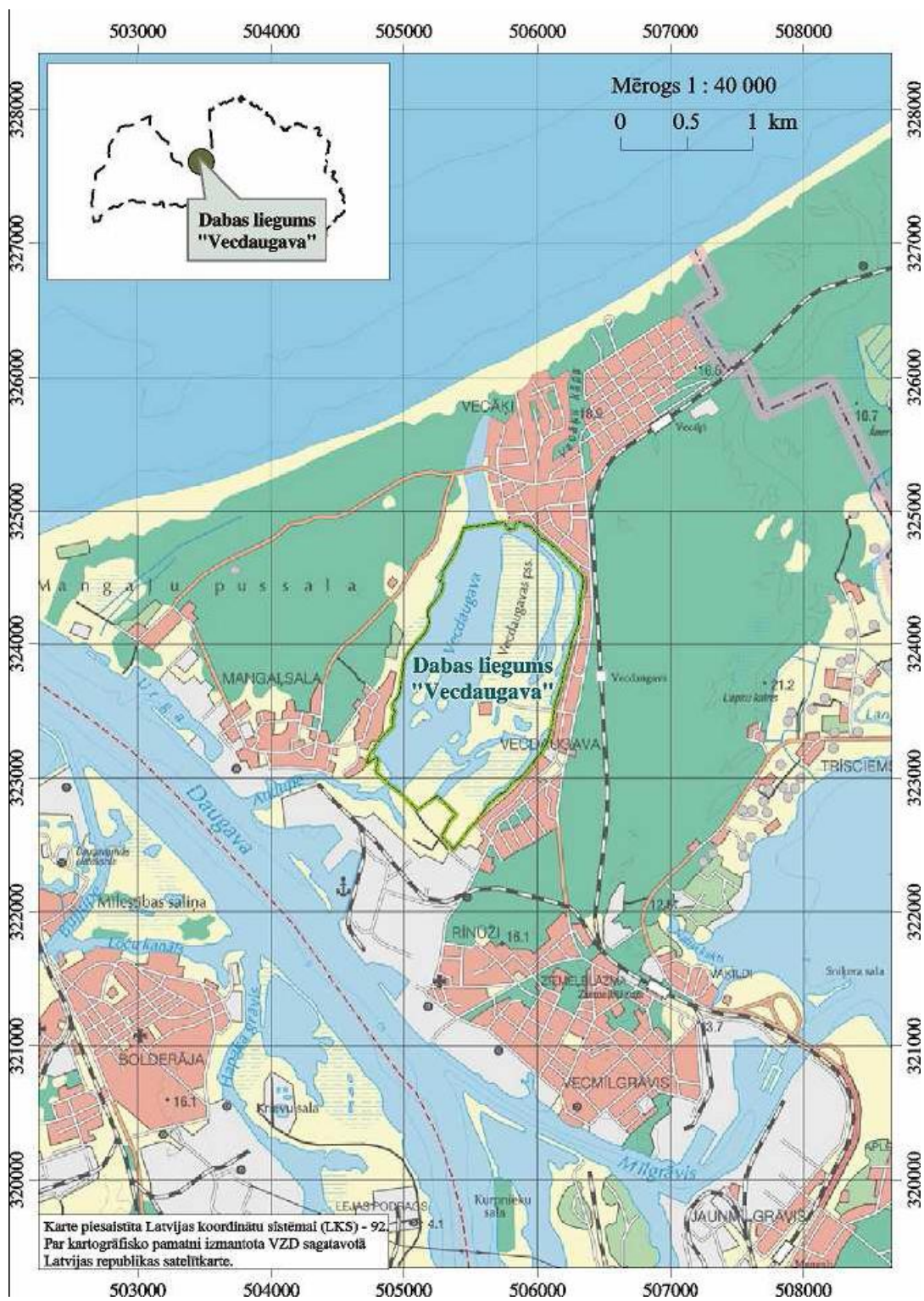
Darbība PT7: Dažādi papildus termināļu attīstības projekti

Papildus iepriekš identificētajiem projektiem, tiek plānota vēl vairāku papildus termināļu projektu attīstīšana, kas šobrīd atrodas izpētes un sagatavošanas stadijā. Šie projekti ir (bet neaprobežojas ar):

- **A1** – Kruīza kuģu piestātnes abos Daugavas krastos – kreisajā krastā Ķīpsalas rajonā, labajā krastā – esošajā pasažieru termināli un Andrejsalas rajonā;
- **A2** – Loģistikas centrs Gubernciemā;
- SIA „MT Termināls” – konteineru terminālis;
- SIA „Systems terminal” – ģenerālkraavu terminālis;
- SIA „Senpasaule” – jauns graudu terminālis.

D. Dabas liegums „Vecdaugava”

Attēls nr. D-1 Dabas lieguma „Vecdaugava” ģeogrāfiskā atrašanās vieta

Avots: Dabas lieguma „Vecdaugava” dabas aizsardzības plāns, 2003

Attēls nr. D-2 Dabas liegumā "Vecdaugava" esošie biotopi

